

3. 5. 2011

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Správní sankce na úseku ochrany osobních údajů

Zavzpomínáme-li, tak klíčovým pro tuto oblast byl počátek ledna roku 2005,[1] kdy vstoupila v účinnost druhá část harmonizační novely zákona o ochraně osobních údajů – tedy zákon č. [439/2004](#) Sb., kterým se měnil zákon č. [101/2000](#) Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů. Přídavné jméno „harmonizační“ pozornějšímu čtenáři naznačuje, že jsme měli co dočinění s novelou, ke které zákonodárce vedla především potřeba vyšší úrovně sjednocení podmínek ochrany osobních údajů v ČR s evropským právním prostředím. Právo EU zde bylo a je zejména postaveno na dvou pilířích :

- 1) Úmluva o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat č. 108
- 2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/466/ES o ochraně jednotlivců v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.[2]

U takřka každé novely teoretici i praktici vedou diskuzi, zda je vůbec nutná. V případě „čtyřistatřicetdevítky“ tuto potřebnost skutečně bylo nutno vidět, jelikož zákon o ochraně osobních údajů si o ni řečeno „velikonočním slovníkem“ koledoval již od času svého vzniku (rok 2000).

Jak výstižně konstatovala tehdejší náměstkyně předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů A.Kučerová: *I když již v roce 2000 byla snaha tvůrců zákona maximálně se těmito dokumentům přiblížit (myšleny dva výše zmíněné euro-dokumenty- pozn. P.K.), zůstaly některé instituty stranou jejich hlavního zájmu; to bylo nezbytné nyní napravit.*[3] Harmonizace s evropským právem, nebyla jediným cílem, tím byla přirozeně i snaha o zkvalitnění (precizování) textu zákona, aby se znesnadnilo jeho porušování a obcházení ze strany fyzických a právnických osob, a tím pádem došlo k zefektivnění ochrany ústavního práva na soukromí.

Ne zcela výjimečným problémem nejen českého veřejného práva je zkracování legisvakančních dob. Do pomyslných „dějin prohřešků“ veřejného práva v oblasti legisvakančních dob a tedy i právní jistoty se zapsal i zákon č. [439/2004](#) Sb.

Majoritní část z.č. [439/2004](#) Sb. se totiž stala účinnou již ode dne vyhlášení – tedy ode dne 26. července 2004 a absence jakékoliv legisvakanční doby byla zákonitě kritizována, a to nejenom ze strany správců[4] osobních údajů, ale např. i ze strany pracovníků Úřadu pro ochranu osobních údajů.[5] či jiných praktických právníků.

Pro informační komplexnost dodejme, že ustanovení týkající se sankcí za porušení zákona o ochraně osobních údajů nabyla účinnosti až prvním lednovým dnem roku 2005.

Další novelizace v oblasti sankcí na úseku ochrany osobních údajů proběhla v roce 2009 za pomoci zákona č. [52/2009](#) Sb.,[6] kterým se mění zákon č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Zmíněná „padesát dvojka“ včlenila do

zákona č.[101/2000](#) Sb., nová ustanovení § 44a a § 45a, o kterých bude pojednáno v textu níže.

Přestupky

Správně-právní odpovědnost za přestupky je samostatnou podmnožinou správně-právní odpovědnosti, která vykazuje znaky - relativně samostatné - specifické odvětvové právní odpovědnosti.[7] K problematice přestupků si obecně připomeňme, že je to zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích či v jiném zákoně (což bude případ našeho článku), k legální definici přestupku rovněž patří, že se nesmí jednat buď o tzv. jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů a nebo dokonce o trestný čin. Z pohledu naší problematiky: Totéž závadné jednání na úseku ochrany osobních údajů nemůže být současně přestupkem a jiným správním deliktem či přestupkem a současně trestným činem. Přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. Např. občan požívající dvě malá jedenáctistupňová piva, odvázející v akutním případě z hůře dostupné lesní samoty těhotnou manželku do nemocnice, z právního hlediska nepáchá přestupek, byť jinak by jeho jednání přestupkem bylo. Vždy je zde ovšem nutné dbát zásady přiměřenosti, což bývá v praxi nepochybně leckdy problémem.

Jednou z nejzákladnějších povinností na úseku ochrany osobních údajů je **mlčenlivost**.

Zaměstnanci správce nebo zpracovatele, jiné fyzické osoby, které zpracovávají osobní údaje na základě smlouvy se správcem nebo zpracovatelem, a další osoby, které v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přicházejí do styku s osobními údaji u správce nebo zpracovatele, jsou povinni zachovávat **mlčenlivost o osobních údajích** a o bezpečnostních opatřeních, jejichž zveřejnění by ohrozilo zabezpečení osobních údajů. Je důležité připomenout, že tato povinnost není časově ohraničena dobou pracovního (či jiného poměru), povinnost mlčenlivosti trvá - § 15 odst.1 z.č.[101/2000](#) Sb. - i po skončení zaměstnání nebo příslušných prací. Pokud je tato povinnost porušena dopouští se fyzická osoba přestupku dle ustanovení § 44 z.č.[101/2000](#) Sb.

Předmětného přestupku se může ex lege dopustit jak fyzická osoba, která je ke správci nebo zpracovateli osobních údajů v pracovním nebo jiném obdobném poměru, tak i osoba, která vykonává pro správce nebo zpracovatele činnosti na základě dohody. Pracovní poměr ke správci (resp. zpracovateli) tedy není *condicio sine qua non*, aby mohl být spáchán tento přestupek.

Přestupku porušení mlčenlivosti se může také dopustit osoba, která v rámci plnění zvláštním zákonem uložených oprávnění a povinností přichází u správce nebo zpracovatele do styku s osobními údaji. Za tento přestupek možno nyní uložit pokutu až do výše 100 000 Kč. [8]

K projednávání přestupků a k udělování pokut za ně je oprávněn Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen ÚOOÚ) .[9], který má postavení nezávislého orgánu. P.Mates zdůrazňuje, že toto jeho nezávislé postavení je zajištěno tím, že ve svojí činnosti se řídí pouze zákony a jinými právními předpisy (není tedy vázán směrnicemi, pokyny ani jinými akty řízení, včetně usnesení) a do jeho činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona.[10]

Díky svému nezávislému postavení bývá tento úřad v právní teorii dokonce označován jako tzv. *speciální ombudsman*. [11]

Nyní si představme tzv. „milionové přestupky“ tj. takové zaviněné jednání za které lze uložit pokutu do magické výše 1 000 000 Kč. Při rozhodování o konkrétní výši pokuty ÚOOÚ přihlíží zejména k

závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání a k okolnostem, za nichž bylo protiprávní jednání spácháno.

Takovým typem přestupku je případ, že fyzická osoba (ať už jako správce nebo zpracovatel) při zpracování osobních údajů **nestanoví účel**, prostředky nebo způsob zpracování osob. údajů. Anebo stanoveným účelem zpracování poruší povinnost nebo překročí oprávnění vyplývající ze zvláštního zákona.

Další možnou skutkovou podstatou je, že fyzická osoba v pozici zpracovatele zpracovává **nepřesné** osobní údaje. Zákon č. [101/2000](#) Sb. stanoví povinnost zpracovat pouze přesné osobní údaje, které jsou získány v souladu tímto zákonem, nemožno tedy zpracovávat např. údaje ukradené nebo opatřené pomocí protiprávní lsti či podvodu. [12] Je-li to nezbytné, má zpracovatel za povinnost osobní údaje aktualizovat. Zjistí-li správce, že jím zpracované osobní údaje nejsou s ohledem na stanovený účel přesné, má za povinnost provést - a to bez zbytečného odkladu - přiměřená opatření, zejména zpracování blokovat [13] a osobní údaje opravit nebo doplnit, jinak má za povinnost osobní údaje zlikvidovat. Nepřesné osobní údaje lze zpracovat pouze v mezích uvedených v § 3 odst. 6. , což jsou různé „krajní případy“ tedy např. k zajištění bezpečnosti ČR nebo obrany ČR nebo k zajištění veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Nepřesné osobní údaje se musí ex lege jako nepřesné označit. Informaci o blokování, opravě, doplnění nebo likvidaci [14] osobních údajů je správce povinen bez zbytečného odkladu *předat všem příjemcům*.

Dalším typem přestupku je skutek, kdy fyzická osoba shromažďuje nebo zpracovává osobní údaje v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu. K otázce zmíněno rozsahu shromažďování: Učebnicovým příkladem „nadměrného“ shromažďování osobních údajů byly (zejména v minulém století) návštěvně-evidenční knihy (v menších organizacích spíše sešitky), kde byly vrátnými či jinými pověřenými pracovníky od návštěvníků získávány nejen osobní indicie v podobě jména a příjmení (popř. vysílající právnické osoby) ale i jejich rodná čísla [15], v dnešní době je tento protiprávní nešvar již vzácností.

Dle zákona 101/2000 Sb. lze uchovávat osobní údaje *pouze* po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Po uplynutí této doby mohou být osobní údaje uchovávány pouze pro účely státní statistické služby, pro účely vědecké a pro účely archivnictví. Při použití pro tyto účely je třeba dbát práva na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů a osobní údaje anonymizovat, jakmile je to možné. S touto povinností časově omezené správy souvisí i další skutková podstata - přestupku dle § 44 odst. 2 z.č. [101/2000](#) Sb. se dopustí i ten kdo uchovává osobní údaje po dobu *delší* než nezbytnou k účelu zpracování.

Další skutkovou podstatou je fakt, že fyzická osoba zpracovává osobní údaje *bez souhlasu* subjektu údajů. Toto se však nevztahuje na případy uvedené v ustanovení § 5 odst. 2 a § 9 z.č. [101/2000](#) Sb. tedy např. jestliže správce provádí zpracování nezbytné pro dodržení právní povinnosti správce (např. veřejná vysoká škola postupující dle z.č. 101/1998 Sb. nebo jedná-li se o zpracování výlučně pro účely archivnictví.)

Mezi přestupky, za které je možné uložit maximálně až jeden milion korun pokuty je *neposkytnutí* subjektu údajů *informace* v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem, správce je při shromažďování osobních údajů povinen subjekt údajů informovat o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, nejsou-li subjektu údajů tyto informace již známy. Správce musí subjekt údajů informovat o jeho právu přístupu k osobním údajům, stejně tak o právu na opravu osobních údajů.

Požádá-li subjekt údajů o informaci o zpracování svých osobních údajů, je mu správce povinen tuto

informaci bez zbytečného odkladu předat.[16] Další skutkovou podstatou přestupku je odmítnutí subjektu údajů *poskytnout požadované informace* (§ 12 a 21).

Každý subjekt údajů, který zjistí nebo se domnívá, že správce nebo zpracovatel provádí zpracování jeho osobních údajů, které je v rozporu s ochranou soukromého a osobního života subjektu údajů nebo v rozporu se zákonem, zejména jsou-li osobní údaje nepřesné s ohledem na účel jejich zpracování, může

- a) požádat správce nebo zpracovatele o vysvětlení,
- b) požadovat, aby správce nebo zpracovatel odstranil takto vzniklý stav. Zejména se může jednat o blokování, provedení opravy, doplnění nebo likvidaci osobních údajů.

Odmítnutí subjektu údajů poskytnout tyto požadované informace je rovněž přestupkem dle § 44 odst.2.

Ve zkratce řečeno dalšími přestupky dle § 44 odst.2 jsou taková jednání, kdy fyzická osoba nepřijme nebo neprovede opatření pro zajištění *bezpečnosti zpracování osobních údajů*, a dále pak *nesplnění oznamovací povinnosti* podle ustanovení §§ 16[17] a 27[18] z.č.[101/2000](#) Sb.

Tím jsme ve stručnosti popsali skupinu „milionových“ přestupků, nicméně z.č.[101/2000](#) Sb. ukotvuje i přestupky (nikoliv jiné správní delikty) s možností pětinasobné sankce – tedy skupinu přestupků za které lze uložit pokutu až do maximální výše 5 000 000 Kč. Opět se jedná o skutky, které může spáchat jen fyzická nikoliv právnická osoba.

Fyzická osoba se jako správce nebo zpracovatel se může závažnějšího, tedy až „pětimilionového“ přestupku tím, že při zpracování osobních údajů poruší zákon č.[101/2000](#) Sb. některým z výše popsaných způsobů (mimo porušení povinnosti mlčenlivosti), ale při stejném jednání

- a) ohrozí **větší počet osob** svým neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života,
- b) poruší povinnosti pro zpracování *citlivých* údajů. Citlivým (senzitivním)[19] údajem se ex lege rozumí osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin,[20] zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a jakýkoliv biometrický (např. otisk prstu) nebo genetický údaj subjektu údajů. Ochrana těchto citlivých údajů je pro subjekt údajů senzitivnější a tudíž potřeba ochrany je společensky významnější, proto zde zákonodárce reglementoval možnost vyšší maximální sankce. V souvislosti se senzitivními údaji je dobré připomenout, že údaj nepozbývá právního postavení citlivého údaje, jen proto, že se stane veřejně známým – tedy např. bulvární média přinesou informace o sexuálním životě pana starosty nakaženého pohlavní chorobou, nicméně to nic nemění nic na tom, že z právního hlediska to je stále citlivý údaj spadající pod zesílenou ochranu garantovanou z.č.[101/2000](#) Sb.

Od 1.4. 2009 vstoupil v účinnost nový § 44a zákona č.[101/2000](#) Sb.[21] V předmětném paragrafu se stanoví, že fyzická (nikoliv právnická) osoba se dopustí přestupku tím, že poruší zákaz *zveřejnění osobních údajů* stanovený jiným právním předpisem. Za tento přestupek lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč.

Pokud zmíněný přestupek spáchá tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem lze mu, dle § 44a z.č.[101/2000](#) Sb. uložit pokutu do 5 000 000 Kč. Samozřejmě výše závisí dle relevantních okolností, závažnosti porušení tohoto zákazu a na intenzitě způsobené újmy. Podle tohoto ustanovení zákona, mohou být

postiženy jen toliko fyzické osoby (na právnické osoby se vztahuje v tomto směru § 45a z.č.[101/2000](#) Sb.), které např. poruší zákonný zákaz zveřejnění údajů *o poškozeném trestným činem* na svých webových stránkách. Pro praxi si je dobré uvědomit, že tento paragraf nedopadá jen na profesionální novináře a publicisty, ale např. i na amatérské i profesionální blogery a „amatérské“ přispěvatele do rozličných internetových diskusních fór.[22] O přestupek by se ovšem nejednalo pokud by novinář (nebo bloger) informaci publikoval s písemným souhlasem uděleného touto poškozenou osobou.

Jiné správní delikty

Druhou velkou podmnožinou správně-právní odpovědnosti, jako výrazu specifické odvětvové právní odpovědnosti.[23], je odpovědnost za tzv. jiné správní delikty.

Jiných správních deliktů se vedle podnikajících fyzických osob může dopustit i osoby právnická. Právnická osoba (v právní teorii označovaná taktéž jako osoba morální) nebo fyzická (přirozená) osoba podnikající podle zvláštních předpisů se může ex lege dopustit zmíněného *jiného správního deliktu*, ať již jako správce nebo zpracovatel. A to tím, že při zpracování osobních údajů:

- a) **nestanoví** účel, prostředky nebo způsob zpracování nebo stanoveným účelem zpracování poruší povinnost nebo překročí oprávnění vyplývající ze zvláštního zákona
- b) zpracovává **nepřesné** osobní údaje
- c) shromažďuje nebo zpracovává osobní údaje **v rozsahu nebo způsobem**, který neodpovídá stanovenému účelu
- d) uchovává osobní údaje **po dobu delší** než nezbytnou k účelu zpracování
- e) zpracovává osobní údaje **bez souhlasu** subjektu údajů mimo případy uvedené v zákoně - viz. ustanovení §§ 5 odst. 2 a § 9 z.č.[101/2000](#) Sb.
- f) neposkytne subjektu údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem dle § 11 z.č.[101/2000](#) Sb., jedná se o neposkytnutí stejných informací jak byly výše popsány u přestupků
- g) odmítne subjektu údajů poskytnout požadované informace (§ 12 a 21), rovněž totožné jako u přestupku
- h) nepřijme nebo neprovede opatření **pro zajištění bezpečnosti** zpracování osobních údajů
- i) nesplní **oznamovací povinnost** podle tohoto zákona (§ 16- vůči ÚOOÚ a 27 - při předávání do zemí EU a dalších třetích zemí).

Za tyto jiné správní delikt lze uložit pokuta až do výše 5 000 000 Kč. Pokuty za ty jiné správní delikty ukládá stejně jako u přestupků ÚOOÚ.

Jedna z nejvyšších pokut v roce 2008 byla uložena obchodní společnosti, jenž v souvislosti s poskytováním půjček, publikovala na svých internetových stránkách osobní údaje 52 dlužníků. A to konkrétně jejich: jméno, příjmení, adresu, bydliště a dokonce jejich rodná čísla (sic!) . Tímto svým jednáním, dle ÚOOÚ, porušila povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. f) zákona č.[101/2000](#) Sb. o ochraně osobních údajů, tedy povinnost zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromažďovány, za což jí byla uložena pokuta ve výši 52 000 Kč, tedy tisíc korun za osobní data každého zveřejněného dlužníka[24]. Poskytovatel půjček v tomto případě shromažďoval a zpracovával osobní údaje pro účely poskytování půjček fyzickým a právnickým osobám. Nedisponoval však souhlasem těchto osob - subjektů údajů ke zveřejnění jejich osobních údajů na internetu, kterým došlo k jejich zpřístupnění širokému okruhu osob.[25][26]

K výše zmíněnému administrativnímu deliktu shromažďování anebo zpracovávání osobních údajů v rozsahu nebo způsobem, který neodpovídá stanovenému účelu si dovoluji připomenout důležitý judikát Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2008. Který říká, že *správní delikt dle § 45 odst. 1*

písm. c) zákona č. [101/2000](#) Sb., o ochraně osobních údajů, je naplněn též tím, že exekutor[27] zveřejnil usnesení o ceně nemovitosti, v němž označil povinného rodným číslem.[28]

Ze starších případů (rok 2004) si dovoluujeme připomenout např. uložení relativně vysoké pokuty za správní delikt na úseku ochrany osobních údajů, a to ve výši 500 000 Kč, která byla udělena jedné personální agentuře. Citovaná agentura jakožto správce osobních údajů uchazečů o zaměstnání porušila povinnosti stanovené v §§ 9, 10 a 13 zákona o ochraně osobních údajů, a to tím, že zpracovávala *citlivé* (sic!) osobní údaje uchazečů o zaměstnání, aniž disponovala jejich výslovným souhlasem k tomuto zpracování.[29]

Rovněž i u skupiny tzv. jiných správních deliktů existuje skupina společensky závažnějších deliktů – enumerovaných v § 45 odst.2 - které je možné přísněji sankcionovat. Zde je maximální hranice pro uložení sankce ze strany ÚOOÚ delikventovi, kterým může být pouze PO, dokonce dvojnásobná s porovnáním se základní sazbou, tedy až 10 milionů korun. Samozřejmě v souladu se zásadami správního trestání demokratického právního státu bude k této maximální hranici přikročeno jen v mimořádných případech. Při rozhodování o výši pokuty se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání a k okolnostem, za nichž bylo protiprávní jednání spácháno.

Právnícká osoba jako správce nebo zpracovatel se dopustí tohoto „silnějšího“ správního deliktu tím, že při zpracování osobních údajů některým ze způsobů uvedených výše ohrozí **větší počet osob** svým neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života, (např. stavební spořitelna či personální agentura[30] ve vztahu ke stovkám svých klientů). Anebo poruší povinnosti pro zpracování **citlivých údajů**. Nekorektní užití těchto senzitivních údajů může mít pro subjekt údajů obzvláště závažné důsledky, včetně porušení základních lidských práv (např. důvod k diskriminaci) proto je tu zesílená legální ochrana naprosto na místě.

Od 1.4. loňského roku je v účinnosti nový § 45a z.č. [101/2000](#) Sb., dle kterého se právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že poruší zákaz zveřejnění osobních údajů stanovený jiným právním předpisem.

Za citovaný správní delikt možno těmto subjektům uložit administrativní pokutu až do 1 000 000 Kč.

Pokud byl zmíněný správní delikt spáchán tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem je možné ex lege uložit pokutu až do 5 000 000 Kč. Přirozeně i zde konkrétní výše pokuty pro PO nebo podnikající FO je odvislá od relevantních okolností, závažnosti porušení tohoto zákazu a na intenzitě způsobené újmy. Podle tohoto ustanovení zákona č. [101/2000](#) Sb., tak budou moci být postiženy PO (resp. podnikající FO), které např. poruší zákaz zveřejnění údajů o poškozeném, zejména vydavatelé periodického tisku a provozovatele rozhlasového a televizního vysílání, kteří v dané oblasti podnikají.[31] Je třeba si uvědomit, že publikace informací o poškozeném těmito veřejnými sdělovacími prostředky má vzhledem ke své účinnosti obzvláště škodlivé dopady pro osobnost poškozeného, přičemž tento způsob zveřejnění informací o poškozeném je v praxi nejčastější. [32]

Zákon č. [101/2000](#) Sb., připouští i **liberační důvod**. Právnícká osoba za správní delikt na tomto úseku (tedy jak za přestupek tak i jiný správní delikt) neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila *veškeré úsilí*, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

Odpovědnost právnícké osoby - což není v českém správním právu nijak ojedinělé - není časově neohraňovaná. Zmíněná odpovědnost PO za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm **nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl**.

Zdůrazněme, že se tu jedná o samotné zahájení řízení, nikoliv projednání či vydání konečného správního rozhodnutí. Z důvodu právní jistoty zde existuje však i objektivní prekluzivní zákonná lhůta, dle § 46/odst.3 je tato objektivní lhůta tříletá – tedy odpovědnost za delikt zaniká po třech letech ode dne, kdy byl delikt spáchán. ÚOOÚ má tedy 3 roky ode dne spáchání předmětného deliktu na to, aby celou věc projednal.

Po té co jsme se věnovali problematice zániku odpovědnosti u PO nabízí se otázka jako je tomuto u podnikající FO. Dle ustanov. § 46 odst. 5 se na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se použijí ustanovení o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

Jak je to se splatností pokuty? Pokuta je splatná do 30 kalendářních (nikoliv pracovních) dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci.

Problémem některých odborných textů bývá, že leckdy končí „do ztracena“, proto bych si dovolil zakončit několika málo ráznějšími slovy: *Ochrana osobních údajů je věcí každého[33] a každý na ni má nezadatelné ústavní právo!*

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.

odborný asistent na PF MU v Brně

[1] A parciálně i 1.4. 2009, kdy vstoupila v účinnost novela z.č.[52/2009](#) Sb.

[2] Confer Kučerová, A.: Úvaha nad novelou zákona o ochraně osobních údajů, Právní zpravodaj č.12/2004, C.H.Beck, Praha 2004

[3] Cit. tamtéž

[4] Správcem se pro naši problematiku rozumí každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj - § 4 písm.j) z.č.[101/2000](#) Sb.

[5] Confer: Matoušová, M.: Pohled praxe na novelu zákona o ochraně osobních údajů, Právní rádce 11/2004, Praha

[6] V praxi – a zejména v médiích – nazývaný jako tzv. náhubkový zákon

[7] Confer: Průcha, P.: Správní právo, obecná část, MU v Brně, 1999, str.271 a násl. nebo Průcha, P.: Správní právo, obecná část, MU v Brně a nakladatelství Doplněk, 2007, str.387

[8] Mladším čtenářům připomeňme, že do konce roku 2004 to bylo maximálně 50 000 Kč.

[9] Confer: § 29 odst.1 z.č.[101/2000](#) Sb.

[10] Cit.: Mates,P.: Ochrana soukromí ve správním právu, Linde Praha, 2004, str. 218

[11] Confer: Pavlíček, V.a kol.: Ústavní právo a státověda, Praha 2001, str.483

[12] Confer: Mates, P.: Ochrana osobních údajů, Karolinum, UK Praha, 2002, str.45

[13] Blokováním osobních údajů se z právního hlediska rozumí vytvoření takového stavu, při kterém je osobní údaj určitou dobu nepřístupný a nelze jej jinak zpracovávat – viz.§ 4 písm.h) z.č.[101/2000](#) Sb.

[14] Likvidací osobních údajů se rozumí fyzické zničení jejich nosiče, jejich fyzické vymazání

nebo jejich trvalé vyloučení z dalších zpracování - viz. § 4 písm. i) z.č. [101/2000](#) Sb.

[15] Na problematiku nadbytečného získávání rodných čísel na vratnicích a recepcích mj. opakovaně upozornil i plzeňský docent správního práva P. Mates, a to i v populárním tisku (např. týdeník EURO, r. 2000)

[16] Pozor, správce má právo za poskytnutí informace požadovat přiměřenou úhradu, ovšem nepřevyšující náklady nezbytné na poskytnutí informace. Tudíž nejedná se tu o možnost výdělečné aktivity pro správce, právo na pokrytí nákladů má za úkol odradit potenciální „šikanozní“ žádosti o informace

[17] Oznamovací povinnost: Ten, kdo hodlá jako správce zpracovávat osobní údaje nebo změnit registrované zpracování podle tohoto zákona, s výjimkou zpracování uvedených v § 18, je povinen tuto skutečnost písemně oznámit Úřadu před zpracováváním osobních údajů.

Oznámení musí obsahovat tyto informace:

- a) identifikační údaje správce, u fyzické osoby, která není podnikatelem, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu, u jiných subjektů obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo, pokud bylo přiděleno, a jméno, popřípadě jména, a příjmení osob, které jsou jejich statutárními zástupci,
- b) účel nebo účely zpracování,
- c) kategorie subjektů údajů a osobních údajů, které se těchto subjektů týkají,
- d) zdroje osobních údajů,
- e) popis způsobu zpracování osobních údajů,
- f) místo nebo místa zpracování osobních údajů,
- g) příjemce nebo kategorie příjemců,
- h) předpokládaná předání osobních údajů do jiných států,
- i) popis opatření k zajištění ochrany osobních údajů podle § 13.

[18] Volný pohyb osobních údajů nemůže být omezován, pokud jsou údaje předány do členského státu Evropské unie. Do třetích zemí mohou být osobní údaje předány, pokud zákaz omezování volného pohybu osobních údajů vyplývá z mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas, a kterou je Česká republika vázána, 1a) nebo jsou osobní údaje předány na základě rozhodnutí orgánu Evropské unie. Informace o těchto rozhodnutích zveřejňuje Úřad ve Věstníku.

[19] Zákon používá pojem citlivý údaj, v právní teorii se můžeme setkat i s alternativním označením senzitivní údaj - např. in Mates, P.: Ochrana osobních údajů, UK Karolinum, Praha, 2002, str. 44

[20] Zde došlo k nahrazení slov "trestné činnosti" slovy "odsouzení za trestný čin", pro praxi znamená, že s tzv. čistým výpisem z rejstříku trestů nemusejí zaměstnavatelé nakládat jako s citlivým údajem - srov. Ambrosová, H. : K některým povinnostem zaměstnavatelů při ochraně osobních údajů, (MaPP. 2004, 9:32), ASPI lit. Č. 24808

[21] Stalo se tak prostřednictvím takřka „legendárního“ z.č. [52/2009](#) Sb. Novelu zákona chránící především oběti trestných činů navrhlo Ministerstvo spravedlnosti ČR, člen PSP ČR M. Benda do ní posléze včlenil i zákaz zveřejňování policejních odposlechů. Po jejím schválení se zvedla vlna kritiky z řad novinářů (i některých politiků) a zákonu se dostalo nelichotivého přídavného jména "náhubkový". Jelikož novináři měli a mají za to, že má především chránit politiky a političky před nežádoucí medializací.

[22] Jako jsou např. Novinky.cz, Ihned.cz, Aktuálně.cz a celá řada dalších

[23] Confer: Průcha, P.: Správní právo, obecná část, MU v Brně, 1999, str. 271 a násl. nebo Průcha, P.: Správní právo, obecná část, MU v Brně a nakladel. Doplněk, 2007, str. 403

[24] Možno tedy presumovat, že pokud by zveřejněných dlužníků bylo např. 98, tak by výše pokuty činila celkových 98 000 Kč.

[25] Srov. Výroční zpráva ÚOOÚ za rok 2008

[26] Tímto však nijak neomlouváme, ani v rovině právní ani morální, nesplácení dluhů ze strany dlužníků. Mnohým právníkům, při vzpomínce na chování leckterých dlužníků, možná vytanou na mysli i slova polského aforisty Andrzeje Fredra (1620-1679) : „ Tisíce důvodů ani grešli dluhu nesplatí.“

[27] Jednalo se především o to, že soudní exekutor, byl pověřen provedením exekuce vůči povinnému Ing. J.Ř. V rámci provádění exekuce vydal exekuční příkaz postihující spoluvlastnický podíl povinného k nemovitosti. V souvislosti s přípravou dražby tohoto spoluvlastnického podílu vydal žalobce usnesení o ceně nemovitosti, v němž označil povinného rodným číslem, a které následně zveřejnil na svých internetových stránkách.

[28] Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2008, čj. 1 As 36/2008-77

[29] Srov. Výroční zpráva ÚOOÚ za rok 2004

[30] Příklad personální agentury zde není zcela od věci, jelikož za rok 2004 byla právě jedna taková agentura adresátem nejvyšší pokuty ze strany ÚOOÚ.

[31] Což je mimo jiné plně v souladu se závěry tzv. Bangkotské deklarace přijaté na XI. kongresu Organizace spojených národů o prevenci kriminality a trestní justici, podle kterých je mimo jiné zapotřebí věnovat zvláštní pozornost ochraně svědků a obětí!

[32] Confer.: Důvodová zpráva k návrhu změny trestního řádu z.č.52/2009 Sb.

[33] Autor zde záměrně používá termín každý, nikoliv každý občan, jelikož právo na ochranu zde má i osoba bez státního občanství – tedy i apolita (bezdomovec).

© EPRAVO.CZ – Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)